

ĐIỀU HIU QUÁN TRỢ

Thơ Võ Thạnh Văn,
Cảm nhận Nguyễn Cẩm Thy.

(1) Ta ghé trần gian một chốc
quên năm, quên tháng, quên mùa
chuyến tàu không ga, không bến
một đêm tầm tã gió mưa

(2) Ta ghé trần gian một thưở
bốn bề tứ cố vô thân
ngu ngơ như người tiền sử
biệt mù bóng dáng giai nhân

(3) Ta ghé trần gian một buổi
bước chân phiêu lãng khắp miền
độc hành. miệt mài. rong ruổi
bể dâu. thương hải. tang điền

(4) Ta ghé trần gian một thoáng
sử kinh đùn mãi chưa sôi
vén mây tạc lời vĩnh thệ
gió xoay tám hướng trôi xuôi

(5) Trần gian điều hiu quán trọ
không thân, không thích, không người
không nhà, không quê, không xứ
tha ma, mộ địa... bia cười

(6) Ta ghé trần gian cõi tạm
phận đời sinh vô gia cư
cầm bằng tử vô địa táng
không mồ mã -- không cơ ngơi

(7) Trần gian đi về lạc lối
doanh châu bồng đảo chập chờn

đội người chân trời huyền mộng
bao dung xe sợi xích thẳng

(8) Mai xa trần gian vĩnh viễn
tro lòng âm ỉ khôn nguôi
mình em vẫy tay tổng tiền
trông theo tuyết rớt ngậm ngùi

PHDS/VTV.

CẢM NHẬN

Một bài thơ cũ và một bài viết cũng đã nhiều năm...nay mới tìm gặp.. Để nhớ về một thuở yêu người và nhớ ngòi bút của mình tuổi 30.

Có lẽ, tiền người - em giữ lại trăm năm...

Là một ngòi bút đầy nội lực, uyên thâm và không kém phần lãng mạn, Võ Thạnh Văn đã sớm khẳng định tên tuổi của mình trên văn đàn Hải ngoại và lan tỏa sâu rộng trong giới văn chương nội quốc từ những năm 90. VTV như một ngôi sao tỏa sáng trên vòm trời văn học, bằng những tác phẩm kinh điển như Kinh Vô Thường với 10.000 câu lục bát; Đoạn Trường Hư Thanh; trường thi Ngõ Mất Môi Xưa; RCTX; DGDM... Ngoài ra, ông còn có hàng trăm bài thơ riêng lẻ...

Với Võ Thạnh Văn viết là đến dâng hiến cho đời "ta cũng xin vì đời mà trở hết mùa bông" (Lâm Anh). Võ Thạnh Văn đã bén nghiệp văn chương từ rất sớm. Ông luôn xem văn chương là sự nghiệp vĩ đại của đời mình. Và đó cũng là nơi để ông, thả hồn, gửi gắm tâm sự, chan trái lòng mình qua từng câu chữ. Cuộc đời của VTV là chuỗi ngày đầy bất hạnh, thăng trầm với nhiều nghịch cảnh và ngang trái của cõi đời ô trược. Vì thế thơ ông luôn là tiếng sầu vạn kỷ, những ngẫm nghĩ trầm tư, những nỗi niềm lóng cặn, những khắc khoải của luyến lưu, đau đớn của được mất và những đắng cay đến độ bẽ bàng... Và trong những sáng tác của VTV, bài thơ ĐIỀU HIU QUÁN TRỌ là một phẩm thơ đặc biệt bởi nó đã khắc họa bức chân dung cuộc đời tác giả. Là cái nhìn của bậc giác ngộ về cuộc phù trầm và cũng là mảnh tình sầu của một kiếp bụi tro.

Mở đầu bài thơ tác giả VTV đã khẳng định, trần gian vốn dĩ là chỉ là quán trọ và ta như người lữ khách chỉ dừng chân tạm ghé giữa hồng trần. Ta bước chân đến cõi ta bà vào một ngày nào đó của tháng năm không nhớ rõ. Và cuộc hành trình sinh tử luân hồi kia không biết được nơi bắt đầu và kết thúc. Ta như một

chuyến tàu "không ga, không bến" ghé lại trần gian vào một đêm buồn với gió mưa tầm tã. Và có lẽ, từ đó mở ra trang buồn cho số kiếp tài hoa:

(1) Ta ghé trần gian một chốc
quên năm, quên tháng, quên mùa
chuyến tàu không ga, không bến
một đêm tầm tã gió mưa

Người lữ khách ghé trần gian "một thuở", ngày ấy, người ta cô độc, một mình đến quán trọ cuộc đời không người thân thích, không bóng hình kiều mị giai nhân. Người ta tinh khô, hiền lành, nguyên sơ và ngu ngơ như người nguyên thủy, không che đậy, không giấu diếm gì với đời... ta trần trụi đời mình theo sự an bày của đấng hóa công kỳ vĩ.

(2) Ta ghé trần gian một thuở
bốn bề tứ cố vô thân
ngu ngơ như người tiên sử
biệt mù bóng dáng giai nhân

Chỉ "Một buổi" dừng chân mà một đời phiêu bạt. Âu, cũng lại cái số trời định, buột người ta phải rong ruổi miền xa, kinh qua nghìn dâu bể. Phải hoang du bước chân qua bao miền đất lạ, phải gửi đời mình trên đất khách mấy mươi năm, làm kiếp lưu vong, vui đời viễn xứ. Chỉ một buổi ghé qua mà sao lắm nỗi thăng trầm:

(3) Ta ghé trần gian một buổi
bước chân phiêu lãng khắp miền
độc hành. miệt mài. rong ruổi
bể dâu. thương hải. tang điền

Nhân sinh như mộng, hồng trần như mơ, "một thoáng" ghé qua thời gian không đợi nên còn lắm dở dang. Chuyện sử kinh, đèn sách của người trai chưa rồi. Nợ non sông, chí tang bồng chưa kịp trả. Mà sóng gió cuộc đời đã vội vùi xô, nên dường như lòng người còn hoài tiếc, trở trăn...

(4) Ta ghé trần gian một thoáng
sử kinh đèn mãi chưa sôi
vén mây tạc lời vĩnh thệ
gió xoay tám hướng trôi xuôi

Phải chăng tác giả nhận ra rằng giữa chốn nhân gian, ông là một mảnh hồn cô đơn cùng cực. Với ông trần gian chỉ là một quán trọ lạnh lùng hiu quạnh. Và ông chỉ là một chiếc bóng lẻ loi chỉ biết cười buồn cùng bia đá...

(5) Trần gian điều hiu quán trọ
không thân, không thích, không người

không nhà, không quê, không xứ
tha ma, mộ địa... bìa cười

Khi đến trần gian chỉ hai bàn tay trắng, bao nhiêu năm vật lộn với đời thì cuối cùng ta cũng chỉ là thân lữ khách. Đã là lữ khách phong trần thì xá gì chuyện nhà cửa, mộ bia... Tất cả cũng nằm trong hai tiếng vô thường.

(6) Ta ghé trần gian côi tạm
phận đời sinh vô gia cư
cầm bằng tử vô địa táng
không mồ mã -- không cơ ngơi

Và tác giả càng cô đơn hơn khi tuổi đời là những sợi hoàng hôn buông xuống. Ở cái tuổi về chiều người ta thường nghĩ đến cuộc chia ly. Đường như trần gian quán trọ, tác giả đến - đi chẳng như một lễ thường tình. Sự nghiệp, tiền tài, danh vọng, nhà cửa coi ngôi chẳng thể làm tác giả động lòng vương bận. Chỉ riêng sợi "xích thằng" mỏng manh vậy mà làm lòng người quyến luyến. Để đến phút cuối tạm biệt trần gian, tác giả đã chấp chớn, thoáng thấy ẩn hiện nét đẹp hình hài người mình yêu mến:

(7) Trần gian đi về lạc lối
doanh châu bông đảo chấp chớn
đội người chân trời huyễn mộng
bao dung se sợi xích thằng

Phải chăng, tác giả còn bịn rịn, luyến lưu, chờ đợi người đến tiễn đưa ông. Dù trong tâm thức, ông vẫn biết nàng không đến được. Cuộc đợi chờ của phút cuối chỉ là một mơ ước huyễn hoặc mà thôi. Vì sông núi cách đôi, trái đất xoay nửa vòng lặn đạn. Nhưng ông không giận, không trách nàng, bởi lòng ông lúc nào cũng bao dung, chở che và vun đắp cho cho nàng cùng ông kết nghĩa đá vàng.

Mãnh tình sâu của kiếp hư tro bụi đã được VTV trải lòng bày giải ở khổ thơ cuối của khúc tình ca tự sự đời mình bằng một giọng buồn thao thiết...

(8) Mai xa trần gian vĩnh viễn
tro lòng âm ỉ khôn nguôi
mình em vấy tay tống tiễn
trông theo tuyết rót ngậm ngùi

Đến cuối cùng hình dung ấy đã xuất hiện với một dáng gầy, đôi bàn tay nhỏ từ phía quê hương hướng về trời tây mà tống tiễn tình quân. Chiếc bóng cô độc lẻ loi bên trời vắng như là hình ảnh của một tình yêu thủy chung và đích thực. Hóa ra, một buổi ghé trần gian đến khi ra đi người thi sĩ tài hoa đa tình VTV chỉ mang theo hình ảnh của một người... Tin rằng, đến khổ thơ cuối cùng của bài thơ

ĐHQT, cũng như đến đoạn kết của cuộc hành trình nhân thế, tác giả đã làm người đọc rung rung xúc động với cuộc tình của chính mình. Dù đó, là một cuộc tình lận đận, bởi nhiều khoảng cách, một cuộc tình lắm buồn tủi, đắng cay, và chông chênh giữa hai miền xa lắc... cuộc thương ấy tuy muộn màng, nhưng mặn nồng, tha thiết lắm... có lẽ, tiền người - em giữ lại trăm năm...

Có thể nói trong những sáng tác của VTV thì chúng ta luôn bắt gặp cái tôi đa sầu, đa lụy, đa đoan... Nếu ai từng đọc qua trang thơ của VTV sẽ thấy ông là bậc thầy trong sự giác ngộ lẽ chân thường, đến – đi, của kiếp nhân sinh. Cũng như những bóng hình giai nhân kiều mị chợt đến, chợt đi để lại trong lòng những nỗi niềm khắc khoải. Người giai nhân bước qua đời thi sĩ tài hoa ấy dù mang đến niềm vui hay nỗi buồn thì với ông luôn là những kỉ niệm khó phai...

Tình yêu thì vô hạn, mà sự sống đâu mãi vĩnh hằng. Đời vốn vô thường đến đi được mất... Ý thức rõ điều đó mà lòng nhà thơ mãi còn trăn trở thổn thức với cuộc xa trần thế, đành bỏ dở bao ước vọng của lòng, bỏ dở những cuộc tình thuần khiết, tinh khôi. Ngọn lửa tình yêu vẫn cháy âm ỉ giữa lòng, vậy mà đành phải xa nhau theo quy luật hợp tan của trời đất. Chợt thương kiếp nhân sinh dẫu 100 năm cũng là ngắn ngủi với một tấm lòng yêu...!

Có thể thấy tác giả VTV là người theo chủ thuyết Hiện Sinh. Ông đã đến trần gian không được hỏi ý kiến, không được chọn lựa, bơ vơ cùng cực, cô độc tuyệt đối... Khi buông tay ra đi vĩnh viễn, trong bao nhiêu Hồng Nhan Tri Kỷ... giữa 8 tỷ người mệnh mông, có mỗi một người ngậm ngùi khóc tiễn đưa... Ấy cũng là sự an bày của duyên phận... Ấy cũng là định mệnh sẵn dành cho những kẻ tài hoa phải chịu nhiều lận đận, dở dang...

Bạc Liêu ngày 22-5-2020.
NGUYỄN CẨM THY